

آبونه شرائطی

داخل و خارجی، هریرایجون
سنه لک (۲۵۰)، آلتی آیلنی

(۱۳۰) خروشدرد

نسخه سی ۵ خروش

سنه لک ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پیشدر

مسلكه موافق آثار مع المنونیه

قبول اولنور، درج ایدلهین

یازیلر احاده اولونماز

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

محمد عاكف

اشرف اویب

۹ ربیع الآخر ۱۳۳۸

پنجشنبه

۱ کانون ثانی ۱۲۳۶

جلد ۱۸

عدد : ۵۳

کتابخانه

اخطارات

ادرس تبدیلنده آبرجه بهن

خروش کوندولیدر

مکتوبلرک امضالری واضح

واوقوناقلی اولمی و آبونه صبره

نومروستی محروم بوتیسی

لازمدر

مالک اجنبیه ایچوه آبونه اولانلرک

آدرسلرینک فرانسوزجه ده یازلمی

رجا اولنور

بارده کوندردلرکی زمانه نه ده دایر

اولدی واضحاً یلدرلمی

رجا اولنور

اتبمون اهدکم سبیل الرشاد

نہدن تدقیق ایتمہدن بوقدر متمرسانہ بر حرکتی التزام ایدیورسک ؟
ایکسفیوہ انسان کی محاکمہ ایت .

زیرا ما بعد الطبیعات امکانی وقوی قدر حائر قوتدر . یعنی بو
احتمالات حیطہ قدرتدن خارج کورونمز . دیورلرکہ عوالم اللہسک
(تعمیر معذور کورولسون) بر تصورندن عبارتدر . اللہ بر آندہ
دنسبایی ایجاد ایدر ، بر آندہ محو ایدر . بوکادہ عقلک ارمیور .
(کن !) امری نہ دیمک ؟ مناسبی نہدر ؟ بونیوہ بیلدیورسک . نہ
کوزل سویلش شامہ :

خم وجود هنوز اهتزاز پیادر

او غنہدن کہ کلیر کاف ونون خطا بندن

بو مسائلی تدقیق ایدنجه او (کن !) یوقی اونوہ آکلارسک
صوکرہ . بک اعلا . بو بونک عکسی . الہیونک قبول ایدہ جکی الہی
قبول . دلیلی ؟ سرد اولونمش .

آفتاب آمد دلیل آفتاب کردلیک بایدازوی رومتاب

کونشک دلیلی نہ کونشدر . اگر سن دلیل ایسترسک یوزکی
جویرمہ . فقط ہانکی کوز کورہ جک ؟

اللہ اوضح واضحات . ہر شیدن بین . کونش کی میداندہ .
تعمق ایچون کوزیکگی فضلہجہ توجیہ ایدرسک قاماشدیرر . فضلہسنہ
تحمیل ایدہ مرسک . تعمیق کنہ باری ذاتاً ممکن دکل . حریم سرادقات
ازلیہسنہ طوغروال اوزاتق بزم ایچون ممکن دکل .

اگر کونشہ دلیل آراسک دلیلی کندیسیدر . باشقہ دلیل آرانماز .
آرایہ جق اولورسہ آدمہ دلی دیرلر . ان شاء اللہ کلہ جک درس بوائبات
واجب دلائلی ایضاح ایدرز . بحثلر جوق مہمدر . فقط ایضاحنہ زمان
مساعددکل . نہ چارہ ؟ مالایدرک کلہ لایترک کلہ . بوکون بوقدرلہ اکتفا
ایدہلم . (اللہم ربنا آتانی الدنیا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب
النار) صدق العظیم .

مدرسہ تشکیلاتی

صوک اون سنہ دہری لسان مطبوعاتہ ضیق صیق دولاشان ویر
جوق مناقشائی تولید ایدن ، بوسرہ لردہ زمان زمان تکرار ایدیلان
بو « مدرسہ تشکیلاتی ! » ترکیبی در . . .

نہوت ؟ عصر حاضر ترقی و تعالی ایستیوردی . بو آرزو ،
ہر طرفہ « تجدد » جریانلری تولید ایتدی . بو جملہدن
اولہرق مدرسہ لیلردہ حیات تحصیلہ لرینک ترقیات حاضرہیہ
توافق ایتمدیکنی آکلادیلر . تعقیب ایتمکدہ اولدقلری اصول تحصیل
وتدریسک بک زیادہ اسکیدیکنی و بویکدیشلہ جہان مدینتہ محافظہ
موجودیت ایدیلمہ جکنی اعلان ایدن اشتکا ، فریاد وفغانلرینک آفاق
اسلامی ترقہ ترقی معلومدر . . .

جراند یومیہ واسبوعیہدن هیچ برینک بو « مدرسہ تشکیلاتی ! »
ترکیبی حقندہ سرد مطالعات ، بیان ملاحظاتدن بیکانہ قالدینی
کورولہ مزدی . صرف بو وظیفہ بی ایفا و حقوق علمیہ بی مدافعہ اوفراندہ
میدان انتشارہ آتیلان جریدہ لردن بریوہ « مدرسہ اعتقادلری » ایدی .
مدت موقتہ ایچون « المدارس » دہ بوغایہ بی تعقیب ایدہرلہ « مدرسہ
اعتقادلری » نہ معاونت ایتدی . . .

« تشکیلات مدارس ! » خصوصندہ مرجع عائدینک نظر دقتی
اودرجہیہ قدر جلب ایدلششدی کہ او آندہ مقدمات احضار ایدلمکہ
باشلادی . بونککہ برابر جریدہ لر صوصدیریلہ میوردی . نہایت « دوائر
عائدہ سی اصلاح مدارس خصوصی نظر دقتہ آلمش اولہیفندن فی مابعد
بوکا دائر نشریاتدہ بولنامقلمغزی امر ایتمشدر . دہ اعلان ایتمکہ
مجبور ایدلشلردر . . .

بو آندہ علمیہ ؟ مقصدینہ نائل اولمش ، مفکورہ لڑک مبدل حقیقت
اولہجنی آنلرک حلول ایتدیکنہ قناعت حاصل ایتشدی . . . بردہ
قارشیلرندہ « تشکیلات خیریہ » [۱] بی کورنجه انکسار خیالہ اوغرایہرق
« علمیہ اعدام ایپنی کندی الیلہ بویتنہ طاقدی » دیمکہ باشلادیلر . . .
غیا بوکا سبب نہ ایدی ؟ . . . نہ اولہ بیلیردی ! ؟ . . .

نہوت ؟ ہر ہانکی برتجددہ برحفاظہ کارلق تقابل ایدہ جکی طبیعی در .
بوندن بشقہ بو « تشکیلات » مدت تحصیلی تحدید ، صنفلرہ تقسیم ،
معلم و متعلمینی توزیع و تعین ایتدی . بر جوق درسعام اقدیلر قادرو
خارجندہ قالدیلر . بونلردہ طبیعتیلہ بوتجدددن خوشلانہ مدیلر .

بردہ « تشکیلات خیریہ ! » اصول قدیمہدہ جاری اولان و اصول
جدیدہنک تطبیقلہ موجودیتی صارصیلان بر « عادت قدیمہ علمیہ » بہ
نہایت ویردی . او عادت ایسہ اصول قدیمہدہ صاحب حجرہ اقدیلرک
برقیمی (کہ اہمیتلی بریکون تشکیل ایدردی !) تامل ایتمز ، طریق
کسبہ سلوک ایتمز ؟ رؤس امتحانہ کیرمز ، کیرمز ! بونلردہ
اوقومق ، اوقومتق ، بللہمک ، بللہمک قابلیتی ہان دہ سونمش ! وسن
شیخوختہ تقرب ایتمش ویا واصل اولمش بونلورلردی ! مذکور حجرہ لردن
اولولری چیقینجہیہ قدر اولولری هیچ برقوت چیقارہ مزدی ! بونلردہ « قدمائہ »
نامی ویریلیردی . ایشتہ « بو حیات قدمایہ » خاتمہ چکیلیردی . زیرا
« تشکیلات خیریہ » بونلری دہ صنفلرہ تقسیم ایلہ جالیشمغہ اجبار
ایدیوردی . بوندن نوحش ایدن بو « قدمائہ » اچقندہ قالان « زمرہ
علمایہ » التحاق ایلدیلر . . .

بردہ محیط عثمانی دہ بک جوق تصادف ایدیلان برشی وارکہ اودہ
ہر ہانکی بریکلک تطبیق ایدیلمہ جکی زمان قابلیت کوزم دلمز ! واویکلک
بردنبرہ بوتون تفرعاتیلہ اولانجه شدیلہ تطبیق ایدیلیلر ! بو اوغورودہ

[۱] مدارسک دور مشروطیتدن اولکی شکلہ « اصول ویا تشکیلات قدیمہ »
دور مشروطیتدہ قبول ایدیلان شکلہ « اصول ویا تشکیلات جدیدہ » ، اوچبوز
اونوز سنہ سنندہ کی تشکیلاتہ « تشکیلات خیریہ » ، اوچبوز اونوز اوچ سنہ سنندہ کی
شکلہ « تشکیلات کاظمیہ » ، شکل حاضر ، مدللہدہ « تشکیلات حاضرہ »
دیمکدن بشقہ چارہ تفریق و تمیز بولہ مادم .

ایشته بود مرض مزمن اجتماعی، دن تیرنه نفسیه غیرت ایده‌زک
بر حقیقتک تجلیسته چالشمق ایسته‌رم ...

معلوم‌درکه کاشانده حرکتدن محروم، سکونته محکوم هیچ برشی
اولمدینی کی؟ صرف فائده‌دن مرکب، ضرردن معری‌ده همان برشی
یوقدر ... بوتون موجودات ضرر وفائده‌نی جامعدر. شوقدر وارکه
فائده‌سی جوق اولانلر ضرری ستره موفق اولورسه بز اوکا «فائده‌لی»،
عکسی قدرده «ضرری» دی‌یه حکم ایده‌رز. حالوکه حقیقتده اونک
ضرری‌ده، فائده‌سی‌ده واردر ...

ایشته بو قانون طبیعت دائره‌سند «تشکیلات خیریه» نك فائده
و ضرر لرشی تشریح ایده‌لم:

«تشکیلات خیریه» تطبیق ایدلکه باشلادی کوندیری طلبه‌نك
عددی آزالغه باشلادی، سفر برلک‌ده بو خصوصه یاردم
ایندی. علمیه‌نی تمیل ایدن محدود بر اقلیت (که اونلرک‌ده علیل
و مریض اولدقلرشی ذکر ایتشدک) قالدی. اگر «تشکیلات
خیریه» او حرب سنلرنده بونلرک اطعام، اکسا، اسکان جهتلرشی
تأمین ایتسه‌یدی، «مسلك علمیه» چوقدن عدم مزار لرینه کیرمش
اوله‌جق، بو کون‌ده علمیه‌دن اثر کوروله‌میه‌جکدی ... علمیه ایچون
بوندن بیوک فائده اولسه کرک ...

بوندن بشقه اصول قدیم علمیه‌نك بر ذهنیتی واردی. اوده:
«تحلیل عبارده خصوصنده ذهنده برکشایش حاصل اولورسه خواجه‌لنه
بو کافی» ایدی. سفر برلکده موجودیت علمیه‌نی محافظه ایدن وه اسنان
عسکری، داخلنده بولان سالف‌الذکر اقلیتده بو خاصه همان همان
موجود ایدی. بوتلر؛ عبارده اوزرنده اعمال فکر و تمیق نظر اصول لرشی
بردرجه کورمشلردی ... نه ... «تشکیلات خیریه» ده دخی هرجه
فلریوق دکل ایدی. بونلرده معاونت ایتدیلر. هرجه تحصیلنك
تکاملنه‌لک بیوک تأثیری اولدی. ایشته «تشکیلاتک» ایکنی فائده‌سی:
کوستردیکی علوم و فنون متنوعه حاضرده حقنده معلومات. شویله‌که
یازیله‌جق یازیلرک شیوه ترکیه، قواعد و کتابت عثمانیه‌یه موافقت
و مطابقتی - اصلی محافظه ایدلک اوزره هرجه بر یازینك عیناً و یا مآلاً
صورت ترجمه‌سی - کتب دینه‌مزك اجتماعی تأثیراتی - اجرام سهاویه‌دن
بحث ایدن آیات قرآنیه‌نك فن هیئت حاضرده ایله مقایسه‌سی - آیات
قرآنیه واحادیث نبویه‌نك خبر ویردیکی علامات قیاماتك فن حاضر
ایله اثباتی - وهرانکی بر فکره القا ایدیله‌جک بر تصور؛ او فکرک
انکشاف ایتدیکی اصول وقواعد دائره‌سند اثباته محتاج اولدینی ...
کی مسلك علمیه‌نك کندیله‌لرله مجهز بولمسی لازم اولان علوم و فنون
متنوعه حقنده معلومات الهه ایدلش اولدی ...

اساساً تشکیلات قدیمده یتیشوب الآن وجودلریله فخر و مباهات
اولان افاضل و اطالم مدرسه تحصیلی اکل ادوب حقوق، نواب،
دارالفنون ... کی مکاتب عالی‌ده تنویر افکار، توسیع تطبیقات ایله
بر انکشاف تام استحصال ایتدکلر کوریلور ...

یک بیوک فداکارلقلره قاتلانیلر نتیجه عدم موفقیتدن عبارت اولور؛
بوجه‌دن اولق اوزره عربی عبارلرک حل ایله یورولمش اولان محیط
ذهنیتک علوم و فنون متنوعه و کثیریه تحلیکاه [۱] اولمسی در ... بوده طلبه
اذه‌نیق اوزرنده یک بیوک تأثیر حصوله کتیردی ...

بوصورتله علماء، قدمات طلاب، بوتون افراد علمیه «تشکیلات»،
علیه‌داری کسیدلی. بو صرمده طلبه علومک بر جوقلری ترک تحصیله
قرار و یروب قرار لرینی اوآند، بعضیلری ده علوم و فنونک کثرت و وفرت
ویکیلیکی قارشیدسند امتحانده ترفیع صنف ایدمه‌دیکی زمانده اجرا ایتدیلر.
بو وسیله ایله طلبه‌نك نفوسی خیلی ضایعانه اوغرا دی. هله سفر برلک
اعلانی بوتون بوتون طلبه‌لکی اورتده‌دن قالدیریوردی. برکت ویرسون که
بومؤسسه علمیه؛ مؤسسات سائر که طلبه لرینك صحیح‌البینه و تام الاعضا
اولمسی شرطنه رعایت ایتدیکندن سقط، علیل، مریض اولانلری
واردی ... ایشته اوزمانلر خلافت جلیله‌نك، دولت علیه عثمانیه‌نك
«علمیه طلبه‌لکینی» تمیل ایدن بو علیل وجودلردی ... (صحیح‌البینه
اجانب تبعه‌سی‌ده واردی) علمیه‌یه تطبیق ایدلک ایسته‌یلان بوتون
یکلکلر؛ یکونی یک آزه بالغ اولان بوزمره اوزرنده تجربه ایدیلایوردی ...
شمدی ده علمیه‌نك «تشکیلات ۱ - تشکیلات ۲» دی‌یه رفع
اوازه اشتکا ایتدکلری هنگامده انتظار ایتدکلری تشکیلاته عطف
نظر ایده‌لم ...

نوت، بو تشکیلات: مدارس بردرجه‌یه قدر حفظ الصحه قواعدینه
رعایتله تمیر ایدیلوب هر بر مدرسه بر درسام افتدی‌یه تخصیص ایدلک،
اومدرسه‌ده مومی‌ایله درسام افتدینك حلقه تدریسنه دوام ایدن
و مکتسبات علمیه‌سندن مستفیض اولان طلبه علوم افتدیلر اقامت ایتک،
مدرسه‌مذکوره امور و خصوصاتی، دور و فقیشان درسام مومی‌الیهک
نظارت و مراقبه‌سنه تودیع ایدلک، بالکتر عربی فلری تحصیل ایدلک
اوزره درسلرده بعض تعدیلات اجرا ایدلک صورتیه وجوده کله‌جک
بر «تشکیلات ۱» ایدی. بوتدلک اذه‌نیته تطبیق موفقیتله نتیجه -
له‌جکته عقل ایررسده منفعت دین و وطن نقطه نظرندن اولکی ایله
بونک درجه‌سی تعیین ایدیله‌مزه معذور کورولمیدر. اوده‌دنبیری
بیوک کوچوک بوتون صنوف اجتماعیه‌مز آره‌سند حکمفرما اولان
بر «مرض اجتماعی» مزده: سودیکمزی، خوشمزه کیده‌نی مدح
وستایشده هرشینك فوقه چیقارمق، وهرانکی بوسیله ایله فرتمزی
موجب اولان شینی‌ده درکه هیچ‌یه ایندیرمکدر ...

[۱] اوزمان دارالخلافه‌علیه مدرسه‌سند «صرف و نحو عربی - فارسی -
ترک - معانی - بدیع - بیان - منطق - کلام - فقه حنفی، شافعی، مالکی،
حنبل - اصول فقه - حدیث شریف - اصول حدیث و نقد رجال - تفسیر
شریف، طبقات قرا و مفهرین - خلافتان - حساب، جبر، هندسه، مثلثات
هیئت، کیمیا، میخانیک، حکمت طبیعی، ادبیات ترکیه، جغرافیا، تاریخ
عنائی، تاریخ اسلام، تاریخ ادیان، تاریخ فقه، فلسفه عمومی تاریخی، فلسفه
اسلامیه تاریخی - علم النفس - حکمت السیه - علم اجتماع - لسان اجنبی ...
کی علوم و فنون کوسترلکده ایدی.

و مدت تحصیلک اون دہرت سنہ دن اون ایکی بہ تنزیل و بوکا ضمیمہ
ایکی سنہک بر احضاری قسمک تاسیس اولدی ..

اک زیادہ موجب حیرت و تعجب جہت بوراسی درکہ اوزمانکی
رجال علمیه بو « احضاری » قسمک کشادینہ روی موافقت کوستردی .
دها غریبی ده حال حاضر رجال و منتسبین علمیه سی « تشکیلات » حقدہ
رفع آوازہ اشتکا ایلدکری حالده بو « قسم احضاری » ده کی بکونک
قسم اعظمی « ثمرہ فؤاد علمیه » دن مرکب اولسی در . کہ انسانی
حیرتله غرق ایدیور . بو « تشکیلات کاظمیہ » ده اوج سنہ تطبیق
ایدیلدی . بونک ده عین غایہ و اصل اولہ جنی کورولدی ... درس لردہ بعض
تعدیلات ایله شمیدیکی شکلی تجربہ ایدلمکہ باشلانیدی ...

بو آندہ درس عام اولوالاحترام حضراتی « حجت مدرسین » نامی
اطرافدہ اجتماع و اتفاق ایدوب بونک ده مثبت نتیجہ لر ایدہ ایتکمہ
موفقیت تأمین ایتیمہ چکنی درک و تفرس ایله لزوم اصلاحات و تعدیلات
نقطہ سنہ مقام عاندینک نظر دقتی جلبہ چالیشدیور . و موفق دم اولدیور .
بو ضرر لردہ ینہ بر « تشکیلات » احداث و تطبیق ایدلمک مقدماتنک
احضاری دوشونولمکده در ...

بالجمله ارباب وقوفک بو خصوصده علمیه معاوضتری بز وجیہ
اولدینی کی بوتون علاقہ دارانک دم سربستجه فکری بیان ایتسی
منفعت دینہ و وطنہ نقطہ نظرندن بر فريضہ در ...
ایشته بوکا بناء بو خصوصده کی مطالعات و ملاحظاتی انظار
اولوالانصافہ عرشہ مبادرت و محاسرت ایدیورم . . بومسرو داتمدہ
بلکہ رسمہ حقیقت و اسباب بندجدر . چونکہ تشکیلات مختلفہ
و متعددہ آلتندہ ازیلن ورنکارنک معلومات ایدہ ایدن علیل بر
دماغک محصولی در ...

دارالخلافہ العلیہ مدرسہ سنک ایکی سنہک بر احضاری قسمی واردر .
بو قسمہ داخل اولہ جق طلبہ بر بارچہ قرآن کریم ایکی سطر غزنیہ
یازیسی او قویہ بیله چکدر . بورایہ داخل اولدقدن صوکرہ ایکی سنہ
تحصیل ابتدائی کوروب دارالخلافہ العلیہ مدرسہ سی صنوف اساسیہ سندن
اولان ابتدائی خارج برنجی صنفہ داخل اولہ جقدر ..

بو احضاری قسمندہ طقوز ایله اون ایکی یاشلری آرمسندہ اطفال
قبول اولنور . حیات تحصیل لری کوتندہ بر قاچ ساعت درس او قومق ،
یارمشر ساعتک مسافده یکخانہ لردہ اطعام ایدلمک ، صوکرہ دردی ،
بشی بر او طہیہ قیامتدن عبارتدر ..

شمیدی بونلرک بوطرز تحصیل ایله ایکی سنہ طرفندہ نہ اوکرنیدیکی ،
نہ بللہ دیکنی ؛ فصل بر تربیہ مالک اولدینی منصفانہ دوشونوب
برده والدہ قوجاغندہ ، پدر تحت تربیہ سنندہ ، طشرہ مکاتب ابتدائیہ
سنده تعلیم و تربیہ ایدلمش بر مکتب ابتدائیہ طلبہ سیلہ مقایسہ ایدرسک
ایکنجی نک برنجی دن پک مکمل احضار ایدلیدی کوریلور . دها بر
جوق آجیقلی حقیقتلر وارسدہ تشریحہ لزوم کورمیورز . [اساساً
۹ تشرین اول ۳۳۳۳ تاریخی دارالخلافہ العلیہ نظامنامہ سنک یکریمی

دینک ایسترم کہ الآن المزدہ موجود اولان کتب عربیہ نک تدوینی
دینی غایہ لره ایصالده مکمل بر واسطہ اولہ بیللمک ایچون علوم و فنون
حاضرہ ایله قارشیلادیرلق لازمدر ...

شمیدی بورادہ « سرد ایدیالان » فوائد « تشکیلات قدیمہ » ،
یادکارلری اوزرندہ حصولہ کتیردیکی انکشافاتدن بشقہ برشی دکادر .
« تشکیلات خیریہ » و « کاظمیہ » محصولاتنک نہ خالدہ اولہ جنی
جہتی جای سؤالدر ...

ایشته اک زیادہ شایان تدقیق جہتده بو اولمغلہ برابر « تشکیلات
خیریہ و کاظمیہ » نک ایقاع ایتدیکی ضرر لردہ بورادہ رونمون اولور ...
جریدہ علمیه نک « تشکیلات خیریہ » بی اعلان ایدن نسخہ سی یگی حیات
علمیه پروژہ سی بوتون قراءتیه احتوا ایدیوردی . نظر امان ایله
تدقیق ایدیلیرسہ پک آجی حقیقتلره تصادف اولہ جنی شہسزدر .
چونکہ مسلک علمیه پک چوروک اساسلره ایقنا ایدیور ...

فی الواقع « اون ، اون بش سنہ عربیہ تحصیل ایدنلرک عربیہ
تکلمہ کسب اقتدار و لیاقت ایدمہ ملری مستہزیانہ اورتہیہ
سوریلور . بوندن مقصد « فن » تحصیلی اولدینی و بونک ده کوچکی
هیچ نظر انصافہ آغازدی ؛ بو نظریہ نک اصابت و عدم اصابتی
زمانن اثبات ایتدی . بویله کہ سقر برلک آرقداشلرمزک پک چوغنی
یمن ، مصر ، حجاز ... قطعہ لرندہ طولاشدیردی . بونلر بر عربیہ
مداولہ افکار ایدمہ بیلورلر . فقط بزم او ؛ تحصیل او غرنده اون
اون بش سنہک سرمایہ عمر منری فدا ایدوب « فن » تسمیہ
ایتدیکنمز عربیہ نک ایچندن چیقامیورلر . بویله بر تدقیقات قارشوسندہ
اولکی ظلمتلی کچم دکارنی تسلیم ایدیورلر ...

بو جملہ ایله قوانین شرعیہ استخراجه لزومی اولان عربیہ نک
مؤلفینک عبارتندن قطعاً نظر نفسندہ کوچلکنی سؤیلک ایسترم .
بویله بر فن اساساتی « تشکیلات » پروگرامندہ مندرج اولان علوم
و فنون متنوعہ مقدماتیلہ تنیت ایدیلہ مز . و ایدیلہ مدی . چونکہ حافظہ ده
موجودہ صور محسوسہ کندیلرینہ اک زیادہ ملایم اولانلرله اختلاط
ایدر . بونک نتیجہ سی ده انیسیت ایدیالان علوم و فنونک تنیدن لذت
حاصل اولور . . بو قانون فلسفیہ بناء علوم و فنون متنوعہ نک مفکرده
وجودہ کتیردیکی استیناس ، طلبہ بی لسان مادر اوزرینہ یازلمش علومی تبیع
و حفظہ سوق ایدیور ، « عربیہ » کندیلکنندن محکوم زوال اولیور .
دی . بوندن بشقہ عربیہ عبارت لک اشکال و غوامضی ، معلم و استاد لرله
اصول تعلیم و تدریسی کی عوامل و تاثیراتده موجود ایدی . « تشکیلات
خیریہ » نک اوج سنہ تطبیق بوادامزنی تمامیلہ تأیید و تقویہ ایلدی ...
بونک اوزرینہ دیگر بر تشکیلات پروژہ سی احضار و تطبیق دوشو-
بولدی . اوجیوز اوتوز اوج سنہ سی اون طقوز تشرین اولندہ بو
« تشکیلات کاظمیہ » تطبیق ایدلمکہ باشلانیدی ...

بویکی تشکیلات آرمسندہ کی فرق ؛ اسملرینک دکیشدیرلمسی

(د) افراد مسلمین آرمند فردی واجتماعی تشبثات اقتصادیك انكشافه سی وغیرت ایتك .

(ه) افراد مسلمیندن ایشسر اولانلر قابیلترینه كوره ایش بولغه جالیشمق و دوجار ضرورت اولانلر ممكن مرتبه یاردم ایتك .

(و) كشول ، قار ، فحش كی افرادی سفالته هیئت اجتماعی بی تردی وانحطاطه سوق ایلان مضر شیلرک منی اسبابه توسل ایتمكدر .

ماده ۳ — جمیعت بالجمله مصاملاتنده افراط و تفریطدن بجانبتله معتدلانه بر مسلك تعقیب ایدر .

ماده ۴ — جمیعت كافه حقوقی محافظه واستهداف ایلدیكى مقاصد عالییه تعقیب ایتك برار فرقه جلیق آمالیه خدمت ایتیه جكدر . شو قدركه افرادك قاعطری دائرمنده فرق سیاسییه اقتسابلرنده بآس بوقدر .

جمیعتك مقصد تشكلی و هدف مساعیسی

تعالیٰ اسلام جمیعتی مركزی همومیسندن كوندولمشدردر :
مقدما تشكلی ایتش اولان « جمیعت مدرسین » اساسات علویه اسلامییه معتقد و حیات عمومی بشری مدرک بر ذهنیتله حرکت ایدر ك شتون طلمدن عبرت یین اولان مسلمانلری دائره شموله ایلدیكى آكلاشیلمق اوزره « تعالیٰ اسلام جمیعتی » نه انقلاب ایتمشدردر . تاریخ ملك مرهانكی صحیفه سی آچیلسه دینه جل متین ایلله مربوط اولیان ملل واقوامك ایر ، كیچ منقرض اولدقلری كورولور . دین مین اسلام ایسه بشرک كافل سعادت اولان بالجمله احكام و قواعدی جامع اولدیكى حلاله مسلمانلرک عصرلردن بری دوجار اولدقلری ظلم ، سفالت ، اسارت ، مغلوبیت وانحطاط — امین اوللی تركه — احكام اصلییه دینهیه كاهی حقها رعایت اولنمهنسك نتيجه ضروريه سیدر . بونك عكسنى اثبات ایدیه بیله جك هیچ بر دلیل ابراز اولنه ماز . صرف اثر جهالت اوله رق حقایق دینه واساسات اسلامییه معتقد واحكام منیفه سنه تماماً متمسك اولیانلرک ماقبلری فلاكتدر ، بو قطعیدر .

تعالیٰ اسلام جمیعتی دینداشلریمك روحلرینه حقائق دینهیه افاضه واحكام اسلامییه وسائل عیدیه ایلله تعلیم ، شمار و مآثر اسلامییه محافظه ایتك مقصد اصلیه تشكلی ایتش و ابراز فعالیت به باشلامشدردر . اولوالابصاره عبرتمون اولان حقاقدندرك معارف پرتو مدینتدر . معارف سز ملكت ایچنده مصیبت ، قوه مدهشه سی كوستردر . ابناء بشره مرفعالق جهالتدن كلیر . جهالت وحشتدر ، ظلمتدر . سزاوار تله قدركه جهالت سبیلله رابطه دینه من ضمه اوغرامش و دوجار فلاكتدر اولمشدردر . بو فلاكتدن قورتوله ك برنجی چاره سی اكتساب علم و كال ایدر ك عقیده دینه منی حسن محافظه واحكام اسلامییه لایقیه رعایت ایتك موفق اولق و قلبدن محافه اللهی قطعاً چیقارماقدردر . ایشه بو خصوصات مهمیه نظر دفته آلان تعالیٰ اسلام جمیعتی علوم دینه و معارف سازه به بحق واقف و اخلاق جلیله نبویه ایلله متخاق

ایکتنجی ماده سنده « ابتدای خارج برنجی صنف سنلری اون اوچین دون اون سكردن افزون اولماق اوزره مكاتب ابتداییه مآذونلری قبول اولتور . فقره سی موجوددر . ایشه بوقره اساس عد ایدیلرک :

قسم احتضاریك الفاسیله بالكر مكاتب ابتداییه مآذونلریك قبولی قرارلشدیرلمی . و طشره ده كی « جمیعت اسلامییه » لر واسطه سیله و وسائط سازه ایلله كافی مقدارده طلبه جمع ایدلمی .

ابتدائی خارج قسمنده اوج سنه علوم عربیه اساسلریك تثبیته صرف ایدلمی ، دیگر قنون كوسترله ملی .

ابتدائی داخل قسمندن باشلایه رق عالی قسمتك نهایته قدر تشكیلات حاضرده اولدیكى كی علوم عربیه و قنون متنوعه كوسترلمی .

سلیانییه ده حال حاضرده اولدیكى كی شعبات ثلثه محافظه و ادامه ایدلمی در .

ایشته بوسورتله تطبیقه مقصده وصول دائره امكانه داخل اولش اولور ، زیرا ابتدائی تحصیل آننده علوم و قنون متنوعه مقدماتی — ابتدائی خارج تحصیلنده علوم عربیه اساساتی لایقیه احتضار و تثبیت ایدلمش ، ابتدائی داخل و عالی تحصیللرنده مقصود حصول پذیر اولش اولور .

سلیانییه تحصیلنده انتساب اولنان شعبه ده كی « فن » حقه تبتعات و تدقیقاتله علیه مسلكی احیا ایدلمش اولور ...

مدرسه سلیانییه طلبه سندن

جواد

تعالیٰ اسلام جمیعتی

جمیعت مدرسین نامی اخیراً « تعالیٰ اسلام » جمیعتیه تحویل و نظامنامه اساسیسنده بو نقطه نظردن ایجاب ایدن بعض تعدیلات و توضیحات اجرا ایدلمشدردر . نظامنامه اساسینك شكل معدلی بروجه آیدر :
ماده ۱ — اساسات اسلامییه معتقد ذواتدن مركب اولق اوزره (تعالیٰ اسلام جمیعتی) عنوانیه بر جمیعت تشكلی ایتمشدردر .

ماده ۲ — جمیعتك مقصدی :

(۱) وسائل عیدیه ایلله حقایق دینهیه مسلمانلرک روحلرینه افاضه و تربیه و آداب اسلامییه تعلیم ، شمار و آثار اسلامییه محافظه ایتك .

(ب) علوم شرعییه بحق واقف و قنون سازه دن زمانك احتیاجانیله متناسب معلوماتی حائر و اخلاق نبویه ایلله متخلق عالم دینی یتشدر مكه و هر كس ایچون بیلمسی ضروری اولان علوم دینه و معلومات سازه ایلله اخلاق فاضله اسلامییه افراد مسلمین میاندنه نشر و تعمیمه صرف مساعی ایتك .

(ج) بین المسلمین روابط اخوتك قویه سیله تساند و تكامل اجتماعینك انكشافه بجالیشمق .